

Rynek środków produkcji dla rolnictwa

Produkcję i stosowanie nawozów determinują obecnie aspekty agrotechniczne, ekonomiczne i ekologiczne. Stosowanie nawożenia jest podstawowym czynnikiem plonotwórczym, a udział nawozów w przyroście plonów, w zależności od poziomu dawek, wynosi 50 - 70%.

Nawożenie mineralne ma kluczowe znaczenie dla wykorzystania potencjału produkcyjnego gleby i zapewnienia wysokich i dobrych jakościowo plonów roślin uprawnych. Nawożenie mineralne stanowi ważny składnik kosztów w gospodarstwach rolnych, co limituje poziom ich życia. Ocenia się, że rolnik przeznaczą na nawozy i ich stosowanie do 20% środków przeznaczonych na produkcję rolną.

W pierwszych miesiącach 2017 roku, trwający od kilkunastu miesięcy spadek cen nawozów mineralnych na krajowym rynku może zostać zahamowany, czemu będzie sprzyjał zwiększony popyt. Nie powinny one jednak rosnąć w sytuacji niskich cen nawozów w handlu światowym. Ponadto z powodu kiepskiej koniunktury na rynku zbóż i większości podstawowych produktów roślinnych, popyt będzie prawdopodobnie mniejszy niż w latach poprzednich. Będzie to istotnym czynnikiem stabilizującym ceny w okresie zwiększonego zużycia nawozów mineralnych w okresie wiosennym. Większość dopłat bezpośrednich za 2016 r. (około 70%) została wypłacona w formie zaliczek do końca listopada 2016 r., co zapobiegło wiosennemu wzrostowi cen powodowanemu zwiększonym dopływem gotówki.

W listopadzie 2016 r. relacje cen nawozów mineralnych poprawiły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć równowartość 5,7 kg pszenicy, tj. o 0,1 kg mniej niż miesiąc i rok wcześniej. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostaje sól potasowa (równowa-

tość 4,4 kg pszenicy), a najdroższym jest superfosfat prosty (7,4 kg pszenicy).

Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej były w listopadzie nieco gorsze niż w październiku. Na zakup 1 dt NPK należało przeznaczyć równowartość 71 kg żywca wieprzowego.

Ceny nawozów wapniowych zmalały w listopadzie o 0,2%, ale w ujęciu rocznym były wyższe o 13,8%.

Poprawiły się niektóre relacje. Ceny saletry amonowej i oleju napędowego do skupu podstawowych produktów rolnych. Relacje cen ciągnika i mieszanki paszowej do cen skupu żywca wieprzowego i żyta były lepsze niż przed rokiem, a pogorszyły się w stosunku do cen skupu pszenicy i żywca wołowego.

Relacje ceny saletry amonowej, oleju napędowego, ciągnika i mieszanki paszowej do cen skupu podstawowych produktów rolnych przedstawia poniższe zestawienie (tabela).

Jak w poprzednich latach, tak i w 2016 r., ceny rynkowe produkcji rolniczej nie były korzystne dla producentów rolnych. GUS szacuje, że spadek cen produktów rolnych sprzedawanych przez gospodarstwa indywidualne (o 3,3%) był głębszy niż spadek przeciętnych cen towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i na cele inwestycyjne (o 1,5%).

W listopadzie środki ochrony roślin podrożały średnio o 0,2%, materiały budowlane staniały o 0,2%, a ceny maszyn rolniczych nie zmieniły się w porównaniu z miesiącem poprzednim. W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze i środki ochrony roślin podrożały odpowiednio o 1,7 i 1,5%, a ceny materiałów budowlanych zmalały o 0,6%.

Relacje cen detalicznych w rolnictwie

	Lata	Pszenica (dt)	Żywiec wieprzowy (dt)	Żywiec wołowy (dt)	Mleko (hl)
Ciągnik	2015	2621	408	288	1552
	2016	2818	377	295	1585
Mieszanka paszowa dla tuczników (dt)	2015	2,0	0,32	0,22	1,2
	2016	2,2	0,30	0,23	1,2
Olej napędowy (hl)	2015	6,8	1,1	0,75	4,0
	2016	6,7	0,89	0,70	3,8
Saletra amonowa (dt)	2015	2,1	0,33	0,23	1,3
	2016	2,1	0,28	0,22	1,2

Źródło: GUS

Na podstawie danych IERiGŻ-PIB opracował Tadeusz Plichta